

Info miljöölade spetsialistilt

Eesaedadega piirkondades kuuluvad eesaiad ja hoone esised haljasalad säilitamisele, nende piiramisel või piiramata jätmisel tuleb järgida kogu tänava lõikes ühtset printsiipi. Eesaia piirded ja väravad on algupäraselt enamasti kavandatud madalad - 1.2 kuni 1.45 meetrit maapinnast, ažuursed, kivipostidel ja madala kivisokliga ning hoone arhitektuuristiilist oleneva materjalikasutuse ja kujundusega. Tihti on väravad olnud dekoratiivsema kujundusega kui ülejäänud piire. tänava majade algsetes ehitusprojektides esineb enamusel ühesuguse kujundusega kivipostidel hõre piirdeaed. Vaata manusesse lisatud näidist.

kinnistul on tänava pool säilinud kinnistu välisnurkades ja sissesõidu- ning jalgvärava asukohtades algupärase piirdeaia silikaattellistest puhasvuuklaoga kivipostid. Kivipostide amortiseerumisel tuleb need samades asukohtades ja samasuguse suuruse ning välisilmega taastada. Kasutada olemasolevaga samas mõõdus või ligilähedaselt samas mõõdus hallikat silikaatkivi, laduda puhasvuuklaoga. Kivipostid katta pealt sobiva monoliitse betoonmütsiga või olemasoleva lahenduse eeskujul kalletega betoonsegust mütsiga, et tagada kiviposti parem säilimine. Pinnasesse jäänud betoonsokli võib uuendada ja rajada selle maapinnast mõnevõrra kõrgema (sobiv kõrgus kuni 20 cm maapinnast). Ülejäänud piirdeaia postid, mis ei jää nähtavale võib teha metallist, metallpostid värvida piirdeaia sama tooni. Praegune eesaia puitpiirde osa on hoonetüübile arhitektuurselt sobiv, algse lahenduse eeskujul pealt horisontaalsete katteliistudega viimistletud, piirkonda sobiva kõrguse, lippide mõõdu ning sammuga, mis tagab eesaia piirde piisava hõreduse – eesaia mõte on, et selle tagune iluaed ja hoone esine ala on tänaval liikujale läbi piirde hästi vaadeldavad. Samasugusest piirdeaia mõõdust, kujundusest ja materjalikasutusest tuleb uue piirdeaia kavandamisel või olemasoleva remontimisel lähtuda. Väravad võib vajadusel kavandada dekoratiivsema kujundusega. Näiteks manusesse lisatud algse projekti eeskujul.

Kinnistutevahelised piirded võib kavandada kuni 1,5 m kõrged lihtsad hõredad puitlipp-piirded, kuid mitte kõrgemad tänavaäärsest piirde kiviposti põhiosa kõrgusest. Piirdeaed ja väravad peavad olema katva õlipõhise värviga värvitud hoonega kokkusobivalt ja piirkonda sobitavalt. Praegust värvitooni võib vahetada, kuid uus toon tuleb miljöölade spetsialistiga e-maili teel kokkuleppida.

Kahjuks on tänaval asuvatel eesaiaga kinnistutel väga erinevaid uusi piirete lahendusi, ka selliseid mis ei ole eeskujuks sobivad – piirdeaiaid on mõnes kohas liiga kõrged või liiga tihedad, nii et naabritest ei tasu praegu eeskuju võtta.

Piirdeaia kivipostide ja -sokli taastamisega kaasnevad enamasti kaevetööd ja see tähendab, et tegemist on loakohustusliku tööga ning piirdeaia ehitamiseks on vaja ehitusteatis ja nõuetekohane ehitusprojekt esitada eelnevalt Tallinna Linnaplaneerimise Ametile kinnitamiseks läbi ehitisregistri (www.ehr.ee). Kui piirdeaia ja väravate taastamisel kaevetöid plaanis ei ole, tuleb eelnevalt kooskõlastada miljöölade spetsialistiga e-maili teel piirdeaia taastamise kirjalik tegevuskava, asendiskeem piirdeaia ja väravate paiknemisega ning piirdeaia-väravate joonised M 1:20 (koos postide ja sokli maa-aluse osa ning piirdeaia värvilahendusega).

Erja-Liina Raidma

Miljöölade peaspetsialist

detailplaneeringute teenistus

Haabersti ja Põhja-Tallinna osakond

erja-liina.raidma@tallinnlv.ee

645 7186